

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre. 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor.
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÚPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ em. területen-
ként 8 fillér.
Nyilttér és magán-
érdekű közlemények
soronként 40 fillér.

Megjelenik
minden nap, az ün-
nepek és vasárnapok
kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolós szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Állat az emberben.

Debreczen, július 5.

Nagy és váratlan szerencsétlenségek megdöbentik, majd gondolkodóba ejtik az embert. Nemcsak azért, mivel az emberélet drága, hanem azért is, mivel ilyen szerencsétlenségek alkalmával ismerjük meg az embert a maga valójában.

Sajna! ez a tapasztalat nem megnyugtató, hanem inkább elszomorító és a huszadik század elején igazolva látjuk azt a szálló igévé vált mondást: „szeretem az állatot, mert ismerem az embert”.

Zola, a nagy naturalista, mikor reális ecsettel dolgozott, feltárta az ember büneit. Ismerte azt a világot, melyben, ha erőre kap az indulat és vad szenvedély — elpusztul minden, a mi nemes és isteni. Pusztán az állat marad az emberben; az állat, mely vad ösztöne után indul, megveti az ész törvényeit, a sziv szent érzéseit, rombol és pusztít, gázol nem egyszer embertársai vérebe, eltíporja az utjában állót, nem kimélve sem az ártatlanságot, sem az erőtlent, gyöngé aszszonyt.

Az amerikai hobokeni kikötőben tűz ütött ki. A kétségbeesett utasok részint a tengerbe ugráltak, részint a mentő csónakokba kapaszkodtak. Az embertelen matrózok

azonban a fuldoklókat csak úgy vették be a csónakba, ha ígéretet tettek arra, hogy fizetni fognak. A kiszegegy volt s nem volt pénz zsebében, nem tudott fizetni, azt visszaverték az evezőlapátokkal. Ötszáz ember pusztult el ily módon s a tenger tele volt összeroncsolt koponyájú holttestekkel; az ember ellensége lette az embernek s életüket csak azok válthatták meg, kik a banditáktól pénzen tudták azt megvenni.

Evezredek óta művelik az embert a műveltség minden kigondolható eszközeivel. Kérkedünk haladásunkkal a huszadik század elején halomra öljük az embert, kiméletlenebbül a vadállatnál, mely nem ismer törvényt, erkölcsi érzést, mert nem tud gondolkozni... A humanizmus korában, midőn minden kigondolható eszközökkel védünk kellene az embert, munkás karokra lévén szükségünk — a szerencsétlen csak úgy válthatja meg életét, ha pénzzel lágyítja meg a kősziveket.

Hol itt az Istenhívés, erkölcs és nemes sziv? Sehol, semmi szikrája vagy csak egy halvány vonása az emberies érzésnek! Mintha csak a vad és műveletlen századok hordáiról olvasnánk, melyek elpusztítottak mindent, mi utjukba került. Mintha csak a rombolás démona szállta volna meg az emberek ez-

reit, rabolnak, ölnek válogatott kegyetlenséggel, furfanggal és a gazság minden kigondolható nemével. Az embert hatalmába kerítette a pénz, ez a Moloch, mely napról napra szedi áldozatait. A pénz, mely megvesz becsületet, ártatlanságot, szüzi erényt, családi boldogságot és a világon mindent...

A kenyér drága, a becsület olcsó, még olcsóbb az emberélet ebben a durva, materiális, ember-szeretetlenben szűkös világban, mely külső köntös gyanánt a humanizmus leplét veszi magára, hogy a könnyen hívőket félrevezesse, törébe csalva és hálójával megfojtsa. A gyöngébb ma elpusztul, mert a hatalmasabb vasmarokkal szoritja össze torkát, ha magunknak nincs ereje; ma ne számítsunk a másik erejére, az nem véd meg bennünket, sőt megöl, mert ő akar élni a mi pusztulásunk romján.

A durva erőszak, az állat az emberben újra diadalmaskodik, holott azt hittük, hogy az emberiség története mostanság a szivek és lelkek szent érzéseiről fog irni. A szenvedélyek, melyeket a terjedő műveltség, a keresztyénség nemes eszméje oduiba kényszerített, újra kiszabadultak és fékevesztetten pusztítják az emberek szivét. Hull, pusztul az erkölcs világa, az emberi szivekben a hitvány kor hitvány gyümölcsöket terem, gonoszszá vált

TÁRCZA

Harangöntés.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —

Írta: Szini Péter.

Egyik szép nyári reggelen történt, mikor még a sugaras nap alig hintette szét éltető fényét a harmattól ittasult mezőn, hogy tiszteletes Pontos János ur, a bédai ev. ref. gyülekezet gazdálkodásban buzgólkodó lelkipásztora, feltápázkodott nagy szuszogások között testét megpihentető nyughelyéről s mélységes ásitogással közeledett az asztalhoz, melyen hosszú, feketegyűrű szárba bujtatott cseréppipája nyújtzkodott végig.

Pontos János urnak az képezvén első foglalatosságát, hogy reágyujtson, könnyű lesz kitalálnunk, hogy miért közeledett az asztalhoz.

A pipa mozgó állapotba helyeztetett s Pontos tiszteletes ur a pipázókat jellemző nyugodt lélekkel kezdte kikaparászni a tegnapi salakmaradványt belőle, midőn csendes kopogás hallatszott az ajtón.

— Lehet! — hagyta helyben a bejövételt a tiszteletes ur.

Az ajtó feltárult s képéből kikelve lépett be rajta Csepűs Mihály, az egyház érdemes gondnok.

— Ilyent látni! — kiáltott fel mindjárt, a szokásos köszönetéről is elfeledkezve.

— Mit látni? Hogy most keltem fel?

Hát aztán? — vette magára a tiszteletes ur e megjegyzést.

— Azaz, hogy hát engedelmet kérek, nem arról van itt szó. A tiszteletes ur alhatik, a meddig szemének-szájának tetszik. Hanem azt lennék mondandó, hogy tesszen „condistóriális” gyűlést egybehivatni, mert nagy lett a sor!

— Micsoda?... Mit beszél, gondnok ur?

— Mondom, hogy nagy baj van.

— Hát mi? Még eddig szót sem tett róla!

— Elrepedt a harangunk; csak ugy adja már a hangot, mint valami hitvány kongó!

— Ugyan ne beszéljen — — szolt rá a tiszteletes ur s egyuttal a pipájából kikapart esemegét odanyujtotta a kurátornak, melyet is az érdemes atyafi azonnal bekebelezett, mint szokásos rendes járulékot.

— Ne beszéljek?... Hiszen, kérem alázatosan, ha én nem beszélek, hát ki beszél? Kinek föl a feje az ilyen eset mián?

— Hiszen nem arról van itt szó, édes kurátor ur! Persze, hogy beszéljen, mikor beszélni kell!... Az a kérdés: igaz-e hát, vagy sem, hogy a drága harang elrepedezett?

— Igaz-é! Hájszen bár ne lenne!... Igaz biz az, mint az, hogy egy Isten vagyon az égben.

— Hát akkor tenni kell valamit! — bölintott rá Pontos ur nagy flegmával, mi-

után az egyház közönséges szükségletei az ő lelkének érzékenyebb hurját csak csekély mértékben érintették. — Összehívjuk a presbyteriumot s majd meglátjuk, hogy mi határozódik.

E felelet megnyugtatta a különben eléggé nyulszívű kurátort és illő lelki nyugalommal kereste föl a korcsmarost, hogy szokott porzióját bekebelezze nála.

Délután aztán, mikor a templomi szolgálat befejeződött, összegyűlének az érdeemes hívek a parokhián, hogy a megrepedt harang érdekében eszmecserét váltsanak.

Pontos János ur, mint a tisztelt tanács elnöke, letette szortyogó pipáját és feltette a kérdést, hogy mi módon láttatnék jónak a hangjavesztett harang szomorú sorsán segíteni.

Az érdemes tanács, szokásához képest, mély hallgatásba merülve bámult maga elé. Mindenik a másiktól várta a hozzászólást. Bajos dolog is ám két urnak szolgálni! A földet is mivelni testi töredelemmel, még hozzá szellemileg is foglalkozni az egyház érdekében!... Amannak csak megfelelő Bédán mindenki, már ugy, a hogy, hanem ez utóbbi foglalkozástól borsódzott a háta mindenkinek.

— No hát, mi lesz? Mi tevők leszünk? — kérdezte rá még egyszer Pontos János tiszteletes ur. — Azzal, hogy a szánkat tájtuk, nem lesz megreperálva a harangi sérülés. Mit gondol maga, Fűrjész uram?

A megszólított Fűrjész egyet mozdult a

az ember úgy, hogy maholnap az állatokhoz kell mennünk erényt tanulni. Rombadólt az erkölcs, családi szentély, a szerelem tiszta ol-tárát felperzselte a bűn égető lángja, a kenyérharcz leverte lábáról az eddig önálló embert, eddig ismeretlen vagy eltemetett bűnök fakadnak fel, élednek újra, hogy rontsák, rombolják az embert s elpusztítsák benne azt, a mi isteni.

A jó *gyöngye*, mert kevés s nem bir az emberi aberrációk terjedő és folyton erősödő hatalmával. A társadalom beteg, orvoslásra szorul s gyógyítása csak akkor lesz nyilvánvaló, ha az emberi sziveket nemesebb érzések hatják át s azokban több lesz az *isteniből az állatnál*.

Konez Ákos.

Tisza Kálmán visszalépése. A budapesti lapok tegnap egyetértőleg közölték, hogy Tisza Kálmán, tekintettel hajlott korára, visszavonul a politikai életből. Mint értesülünk, e hír nem felel meg a valóságnak és Tisza Kálmán még nem nyilatkozott a tekintetben, hogy hajlandó-e mandátumot vállalni a legközelebbi képviselőválasztás alkalmával.

Gyermekvédelem.

Debreczen, július 5.

Gyermekvédelem, — ez most a legújabb jelszó. — Országos és kisebb körre szorító társadalmi és hivatalos mozgalmak a gyermekvédelem körül.

Gyermekmenhely, lelenczház, szünidei gyermektelepek stb. Városunkban most a lelenczház mellett indult meg egy egészséges, becsületes czélu mozgalom.

A mai gyermekhalandóság mellett (különösen hazánkban) ez egy oly szükséges

intézmény, amelynek létesítéséhez mindenki járul garasaival, vagyoni képességéhez viszonyítva. Ez már meg is volt vitatva és ha a lelenczház felállítása teljességbe megy, igen nagy ethikai haszon járul belőle az országra, s bátran mondhatjuk, az emberiségre.

Ezzel aztán egy jövő, egy ezután születendő, a lelenczházi gondozásra szoruló gyermekgenerációról gondoskodva is lesz.

Nagyon helyes. Gondoskodni kell a jövő nemzedékről. De igazságos-e aztán az, hogy a mai generációval semmiképen sem törődünk.

Pár évvel ezelőtt voltam bátor városunk vezetőinek figyelmét felkérni, hogy gondoskodják a városban egy pár *gyermek-játszóteréről*, a melyre Debreczennek talán nagyobb szüksége van, mint lelenczházra. De miután konkrét indítványt állítottam elő, igen könnyű volt azzal felelni, hogy oda, a hova én ajánlom, nem teheti, mert az a hely nagyon drága.

Most hát, nem azt ajánlom, hogy ide vagy oda, hanem azt, hogy bárhová, a hol könnyen hozzáférhető, bármilyen áldozatok árán, szakítson ki a város egy helyet, a hol a *gyermek-játszóter* berendezhető legyen.

Hiszen az erdőn kívül nincsen a városban egy kis zöld hely, azt a két rongyos porlepte, árnyékot nem adó akácfasor csak nem számít, mint hygienikus tényező? Milliárdok költenek másutt, — ott, a hol szintén már későn jut eszükbe, hogy milyen szükséges az, — *gyermek-játszóterek* kiszakításához.

De minek ismételni ezeket a már elcsépeit és mindenki által az unalomig ismert érveket?

A hol a hygienikus észjárásnak egy kis nyoma van, ott megértik, hogy milyen szükséges az.

Csak épen Debreczen maradna el ebben is a többi haladó városoktól? Ez még sem válna valami nagy dicsőségére.

Dr. Sz. A.

A kínai veszedelem.

Debreczen, július 5.

Kínában veszedelmes lefolyást vesznek a dolgok s napról-napra erősebb lesz a látogat, hogy az európai hatalmak akarata ellenére egy nagy háborúba bonyolódnak a félmilliárd lakossal bíró mennyei birodalommal. A mily bizonyos a kínai kegyetlenkedések ténye és Ketteler német követ meggyilkolása, époly elengedhetetlen egyrészt a megtorlás, másrészt az európaiak életének és vagyonának megvédése.

A követségi jogot mindenkor szentnek tartották még a vadak is. Európában egyetlenség, forradalmi időben ezelőtszáz évvel fordult elő követgyilkosság és csak Keleten, főleg az ozmán birodalomban találjuk a pekingi büntény vérlázító példáit. Igen, Kína fővárosa vetemedett korunkban ilyen emberiségéből kivetkőzött vadságra és ezzel el is vesztette az igényt arra, hogy Európa egyenjogu hadviselő félnek tartsa.

A Ketteler meggyilkolásáról szóló hírel egyidejűleg jött a tudósítás, hogy az osztrák-magyar követség házáat is lerombolták. Ezzel oly csufot ejtettek rajtuk, melyet egyetlen hatalom sem tűr el, megtorlás nélkül. De hasonló módon meggyalázták Angliát, Oroszországot, Hollandiát, Belgiumot, Spanyol- és Olaszországot s a menekülő európaiaknak az angol követség palotájában kellett oltalmat keresniök.

A megtorlás elengedhetlen követelménye az európai hatalmak tekintélyének s Európában mindenki érzi, hogy valaminek történni kell, de azzal sehogy sincsenek tisztában, hogy mi történjék. Egy birodalommal, melynek félmilliárd fanatikus a lakosa, mely nagyobb, mint egész Európa, csak rendkívüli eszközök alkalmazása mellett lehet leszámolni. Amde ki alkalmazza ezeket az eszközöket? Ki vállalkozzék a leszámolásra s hogyan történjék a leszámolás?

Még mielőtt az első lépés megtörtént

széken, majd a bajuszához kapott, azután meg a fejét kezdte simogatni, nehogy az erőltetés szétrobbantsa. Végére nagy keservesen kinyögte, hogy hát ő bizony semmit se tud gondolni.

— Hát maga, Rezes Mihály uram?

Rezes Mihály, a kiről faluszerzte tudva volt, hogy házsártos felesége sulyos iga alatt tartja, nagyot nyelt a kérdésre s azután félelemmel tekintett körül, mintha a Julist keresné szemeivel, a kinek haragos tekintete előtt a megállás is nehezére esett s mivel épen semmi néven nevezendő gondolat nem kereste fel agya kaptárát, nagy flegmával mondá:

— Én biz, tiszteletes uram, azt gondolom, a mit a többi tisztelt atyámfiak.

Utóvégre Csepüs Mihály emelte fel magát a székről s kezdett szónokolni a következőképen:

— A mennyiben tehát a felséges Ur-isten úgy látta jónak, hogy bennünköt megszorítsa, tehát a harangunkat elhasítsa, hogy hangot ne adhasson, tehát ne használhassuk, én tehát annál fogva azt mondanám, hogy amennyiben tehát a harangi szerkezet magától meg nem javul, tehát öntessük meg újra!

Miután a sok „tehát” vegyített szónoklat végbe ment, kurátor uram megtörülgette erősen megizzadt homlokát és leült.

Lőn pedig nagy esendesség, miként írva lőn szent János mennyei jelenésekről írott könyvében, úgy annyira, hogy az impertinens legyek zugása is hallatódék vala.

— Nos! Hát elfogadódik a kurátor ur javaslat? — kérdezte Pontos.

— El! — ordította rá az összes. — Helyes! Elfogadjuk!

— Tehát ezennel határozatkép kimondom, hogy a nemes egyház elrepedt harangja az egyháztanács bölcs végezése folytán újra öntetik és erre nézve az intézkedéssel kurátor ur megbizatik.

A kurátor ur vevén a megbiztatást, menten hozzálatott egy alkalmas személyiség kerítéséhez. Napról-napra beténfergett Beregszászba, hol a Samu szeszmerdjében ékes tárgyalást folytatott a harang sorja felől hozzá hasonló észjárásu ismerőseivel.

Egy napon, hogy ismét oda felejtődött, idegen személyiség tűnt elébe, a ki egyik asztalnál ülve kriglizte a sört befelé.

— Jó napot adjon Isten! — köszöntötte a kurátor s azután mellé telepedett.

Az idegen nagy tisztességgel fogadta és minekutána sok minden egyébről beszélgetének, megkérdezte tőle, hogy hol vagyon lakása.

— Bédában lakok biz én, kérem, — felelt Csepüs uram — Hát az ur, ha meg nem sértem a kérdésemmel, hol tetszik lakozni?

— Mikor hol! Most itt vagyok!... Nincs nekem rendes székhelyem, hallja, mert én harangöntő vagyok s járok össze-vissza.

A kurátor nagyot nyelt e mondásra; szive örömtől gyuladt fel, hogy ni, milyen jó a sors! Még keresni sem kell az emberét, hanem magától előkerül, mintha szükségét látná.

— Harangöntő? Már hogy az ur la? — kérdezte nagy örömmel.

— Én hát!... Miért is ne lehetnék?... Azt hiszi, hogy holmi elárvahodott lélekkel van dolga?

— Azaz hogy... kérem alássan... ne tesszen nehezeltetni, de hát...

— Mit dehát? Hogy foltos a nadrágom? Teringettét: van nekem otthon olyan új posztó ruházatom, hogy megér harmincz forintot!

— Elhiszem! De én egyebet mondanék az urnak.

— Nekem? Mit mondhatna nekem maga?

— Én a bédai szentegyház kurátora vagyok! — magyarázta Csepüs.

— Bánom is én!... Ne féljen tőlem, nem vágyakozom én a helyére!

— Nem is arról van itt szó, kérem, hanem szeretném, ha megegyesülhetnénk!

— Mire?... Hát mit akar?

— A harangunk megrepedt és újra kellene önteni. Hahogy az ur harangöntő, hát megeselekedhetné, mondok.

— No ez már más! — felelt az idegen. — Samu, hozzon két pohár sört!

A kurátor ur váltig tiltakozott, hogy nem iszik sört, mert épen az imént nyelt le egy fertály pálinkát, hanem hát az idegen nem sokat hederített a tiltakozásra.

— Ha azt akarja, hogy tisztába jöjünk, hát igyék, oszt megvan!

Folyt a beszéd s az ital is. Csepüs uram nemsokára a részegség azon fokára jutott, mikor az ember rózsaszinben lát mindent s kezdi elfelejteni, hogy józan észszel is birni szokott. Hülüködött szörnyen a harangöntőnek s dicsérte a falut, melyben lakozik. Megemlékezett a vén papról, a harangról, meg sok mindenről.

volna ez ügyben, merülnek fel ezek az aggodalmak, melyeket a nagy távolságok még inkább fokoznak. E mellett magától érthetőnek kell venni, hogy Európa mindegyik hatalma ott akar lenni ennél a nagy elszámolásnál, hogy a leszámolásnak az összes interveniáló hatalmak egyetértésével kell történni.

Az európai akció diplomáciai alapfeltelegre nézve tisztába jöttek, de hogy mint járjanak el s mint lehet eljárni, arra nézve még nincsenek tisztában, mert még koránt sincs annyi csapatanyag együtt, a mennyi egy sikeres akcióhoz okvetlen szükséges. De ha felteszszük is, hogy az európai hatalmaknak módjukban van elég fegyveres erőt felállítani, vagy a létező erővel sikerrel fellépni, vajjon akciójuknak nem kiált-e oda egy parancsoló megálljt már az a körülmény, hogy Pekingben tíz európai hatalom követőit fogták el és tuszokul visszatartják.

Ketteler német követ meggyilkolása bizonyíték arra, hogy a kínaiak a többi követtel szemben szintén nem fognak kiméletes eljárást tanusítani. Nem indokolt-e a félelem, hogy a boxerek az összes európaiakat a követekkel együtt halomra gyilkolják, ha az európai hatalmak fegyveres kézzel győzelmesen előrenyomulnak? A problémát, mely itt mindenkire feltalalódik, nem lehet oly könnyedén megoldani s lehetetlen belátni, minő lefolyása lesz a krízisnek. De hogy semmi jó sem jön ki belőle s hogy az európai hatalmak, Ausztria-Magyarországot beleértve, aránytalanul nagy erő kifejtésére lesznek kénytelenek, jóformán ez az egyetlen bizonyosság ebben a teljesen bizonytalan helyzetben.

A tanuk.

Irtá: Kovács Dezső.

Remek májusvégi reggel volt. Az osztályban ezer millió porszem tánczolt a napsugarakban száz millióval több, mint más reggeleken, a mikor hidegebb a levegő. A fiuk, az én kis verebeim haragosan csiripoltak a padok között sokkal hangosabban és derültebben, mint azokon az utálatos boru téli reggeleken, amikor a harmadik deklináció labirintusain bandukoltunk

Az alku meg lett kötve, az idegen, a ki Dobos Jánosnak jelentette ki magát, felvállalta a harang újraöntését százötven forintokért és kurátor uram nagy diadallal vitte ki magával Bédába a jeles férfit, ki a harangot újra reperálja.

Volt is nagy ricsaj a faluban, mihelyt híre futott a harangöntő megérkezésének. Nagyon és kiesnyek seregestől keresték fel kurátor uram hajlékát, melynek udvarán a harangöntő katlankészítéssel foglalatzkodott. Nem is esoda, hiszen nem látott még Béda népe ily eleven művészt!

A katlan elkészült nagy nehezen rémitő sok pálinka elfogyasztása mellett, ekkor aztán a repedt harang továbbított le a toronyból, nagy ünnepélyességgel és diadalmas tempóban vitetett kurátram udvarára, hol a Dobosnak nevezett férfiú várt reá, mint hóhér az elítéltre.

Nem telt bele egy óra, az egyház érdemes harangja már is darabokra tördelve került bele a formába s a katlan alatt iszonyatos tűz gyujtatott, hasonló a pokolbelihez.

Dobos aztán a vásárolt ércet is hozzá kopácsolta és várta, hogy olvadjon meg a massza.

Nehezen ment biz ez. Már éjfél felé hajlott az idő s még kurátram is pöccikelt már a fejével, mikor higgá lett az érc s az előre megkészített formába öntetett.

— No, ez megvan szerencsésen! Most hagyjuk békén, hadd hüljön ki. Ez lesz aztán a harang, kurátor ur! Ilyen nincs még itt a környéken. Hanem a fele összeget adja ki nekem, hogy reggel jókor elküldhessem a feleségemnek.

— Háj'sz jól van! Már ugy is meg

keresztül. Oh, azok komor idők voltak, ugy-e fiuk? „Ha a végzet as, is, aus, x, mint aetas, avis, laus és nix!“ . . . brr! — Vége neki! Vége a harmadik deklináció minden kivételének és a tél minden nedves levegőjének; a kisujjunkban van a harmadik deklináció és a szivetekben a tavasz.

— Brumm! Az osztály felállt, megszűnt a csiripolás; de az ötven pár szemben, a mely reám nézett, a míg a kathedra felé haladtam, megannyi ezer kis kobold kacagott csendesen.

Az utolsó előtti padban valaki felnyujtotta az ujját.

— Bartha Zoltánnak mondanivalója van?

Persze, hogy volt. — Látszott a szeméből, hogy életbe vágó dolog az, amit közölni akar velem. Az osztály ránézett; valószínűleg tudta mindenki, hogy miről lesz szó; bizonyosan azt csiripolták meg egymás közt az imént.

— Nos, halljuk!

És ekkor Bartha Zoltán, vagy a hogy ő szokta mondani: Barta Zoltán, egy szörnyű váddal lépett fel. — A háta mögött ül Vég István, akinek hosszú lábai vannak. Ezeket Vég István az órák alatt kényelem szempontjából át dugja Bartha Zoltán padjába, fel oda, a hol ülnek Bartha Zoltánék. És az nekik alkalmatlan. A multkor egy négyes lett belőle, mert nem lehetett figyelni. Mondják, hogy Vég István rávette volna szomszédjait is, hogy ugyanezt cselekedjék.

Ránéztem Végre; az arca mozdulatlan volt és hideg; látszott, hogy biztos a maga dolgában. Bartha nem nézett rá; komikus kis szemei az elvtársai tekintetét keresték s ezt látszottak mondani: A dovog utóvégre máv tüvhetetlen volt.

— Ezt nem lehet itt tárgyalni, fiuk; tizenegyor bejöttök hozzám: Vég is, Bartha is, az utolsó pad is. — Most pedig vigyázzatok ide; ma egy igen szomorú osztályról, a szenvedő igékről fogunk tanulni.

Tizenegyor megjelentek a szobámban: Bartha, a közvádó, Vég, a főbünös és a hátulsó pad. A dolog tárgyalás alá került, de a lehető legváratlanabb eredménnyel végződött. Asztal alá kerültek: Vég, a főbünös; az egész hátulsó

van öntve a harang, hát akár az egészet is kiadhatom! — mondta a kurátor pálinkagőzöztől nehezült fejjel.

A harangöntő nem mondta, hogy nem kell, sőt maga is tódította a kuratori jöindulatot.

— Egyre megy! Ha kiadja, nem tartozik vele, gondnok ur! Holnap ugy is rendben lesz minden s csakugyan ki kellene adni!

Csepüs uram feltápázkodott a földről s bement a harangöntővel a házba, hol kezébe olvasta a százötven forintokat.

Dobos aztán kiment, hogy örködjék a drága harang felett, nehogy valami csapás érje.

Mikor felvirradt a reggel, felbontották a formát s kihúzták belőle a harangot. Volt öröm, rivalgás, mert igen szép fényes volt, de az öröm nem sokáig tartott, mert a kurátor észrevett egy nagy bajt.

— Háj'szen nincs ennek a harangnak füle! — mondá.

— Hm! barátom, nem hólyag az, hogy felfujjuk! — felelt a harangöntő. — Lassan mennek messzire! Majd lesz annak füle, csak öntsük meg még egyszer!

Ismét összedarabolta a haragot s behányta a formába. Egész nap ott sütötte, főzte, de sehogy sem akart az harang lenni.

A falu népe, minekutána nem értett a harangöntéshez, mint az a bizonyos hajdu, nagy türelemmel és szótlan báméskodással leste a harang ujjászületését.

Megint este lett, mire a harang sorja a formában rendbe jött. Dobos reggelre hagyta kibontását a formának s ugy éjfél körül bucsut vett a kurátor urtól.

pad; és Bartha a közvádó. A tárgyalás folyamán ugyanis több régi büne került nyilvánosságra Barthának, a melyek között nem utolsó volt az, hogy a latin órák alatt hátra dugná a pad alatt a lábát s ott mindenfelé kaszálta.

Leeültem és irtam. Az asztal alatt halkán vitatkozott a kompánia. Egyszer látom, hogy felnyulik egy kéz az asztal alól s egy kis görbén tartott mutatóujj mozog csendesen előttem. — Ez a Bartha mutatóujja, ismerem jól, nyakig tintás.

— No, mi az, Bartha?

A közvádó ur kidugta a fejét az asztal alól s feloldalt felém fordította szegletes kis arcát, a melyen örök mosolygás volt.

— Hát tanáv uv kévem, hát az én tanuimmal mán most mi lesz?

— A tanuiddal, Bartha?

— Négy tanum van, ott váznak künn. Gondoltam, ha valami baj találna lenni . . .

— Hja, barátom, késő már. Akkor kellett volna mondanod, amikor ideje volt.

A közvádó ur erre bevonult az asztal alá és hallgatott. Nemsokára bejött valaki. A félig nyílt ajtón négy kis fej kandikált be a szobába, négy örökké élénk verébfej. A Bartha tanui voltak.

A közvádó ur intett nekik kézzel-lábbal, hogy késő már minden. A vád, amelyért elítéldőt, oly hirtelen jött mégis, oly erős volt mégis, hogy — bocsánat — egészen elfelejtkezett róluk. Most már vége mindennek.

Az asztal alól titokban egy labda gurult ki az udvarra.

Oda künt nagy csiri-csaré lett, amely végre lassan elhuzódott a külső udvar felé, ahol ilyenkor a labdázás miatt és egyebek miatt sokkal jobb élet van, mint az asztal alatt.

Mennyi galambvér?!

Julius hó 2-án megkezdődött a vérontás B.-Füreden; hull a galambvér.

Ártatlan, kedves madarak tehát el Magyarországból; el messze Afrikába, a Ceylon szigetekre, meddig csak szárnyatok bir, mert itt számotokra nincs kegyelem, nincs élet!

Csend lett a faluban. Az eső kezdett szemerkélni s ez házaikba kergette a járókelőket. Csupán a harangöntő nem tudott aludni. Elérkezettnek látta az időt rég fundált terve végrehajtására.

Összeszedte ezók-mókját és zsebében a százötven forinttal, vidám arccal kullogott le a kerten s eltűnt az éji homályban.

Reggel felébredt a kurátor s előkereste az „éveget“, hogy rákínálja a jeles majszerre, de hiába szemlélgette az udvaron, nem tudta fölfedezni.

— Hova mehetett ilyen jókor? — tűnődött a gondnok ur s huzott egyet az üvegből.

Telt, mult az idő. Már tíz óra felé járt s a harangöntő még sem jelentkezett. Ekkor már a kurátor is érzett valami kellemetlen hatást lelke mélyén s megparancsolta az egyházfinak, hogy keresse a faluban valahol.

Kereshette azt. Ördög tudja, hol lehet azóta. Soha sem volt ő harangöntő, hanem a korcsmában meghallotta egy izben a beszélgetést s feltette, hogy kiadja magát harangöntőnek s rászedi Béda kurátorát.

A formát nagy átkozódások között felbontotta a kurátor s rémüldözve szemlélte, hogy a drága harangból egyéb sem maradt: fekete, használhatatlan salaknál.

A furcsa históriának az lett a vége, hogy a könnyen hívő kurátor uram kerek nyolczszáz forintot volt kénytelen a harangöntési munkálatért megfizetni az egyháznak.

No, de nem is öntet ő több harangot, annyi bizonyos!

Itt a szokott sport. Megkezdődött a galamblovászat.

Már napokkal előbb ott a verpadon kukoricázás, buzaszemezik a világreszekből összefogdosott fehér, kékeshamvas színű tollakkal borított rabokat óriás kalitkákban.

Együtt van vagy kétezer darab szelid szívű rab, melyeknek csak egy vétkük van: hogy szerelmesen turbékolnak; tiszta szerelemre tanítják az embereket.

Kényelmünkre még postaszolgálatot is tesznek a légben. Sebésen... minő sebésen... Első a villany, aztán a vihar, ezután a galamb...

S mi a jutalom?

Hogy piros vérrel fizessen a b.-füredi zöld gyepen, a nagy urak szeszélyeinek verpadján!...

Minden kihullott toll egy ítéletírás a galambból lelkiismeretén...

Minden kihullott piros véresebb egy-egy emléke a jövőnek, hogy mily pazarul hull az ártatlanság vére a pillanatnyi szeszély és vad szokásoknak!!

Vagy kétezer rabmadár van együtt, elhurezolva a fészkeiktől, megfosztva szabadságuktól, fészkeikben hagyott kisdedeiktől, várva a martyr halált s még jutalmakat kapnak azok, kik legtöbb vért ontanak!

Nincs kegyelem! Csak a melyik a söréttől menekül, ez repül fel az égnek sebésen... fel az égnek, hirt vinni az istennek, hogy itt a földön galambokat ölnek!...

Hull az ártatlan fehér szárnyas százával... megint százával s ezekre ráomlik a harmadik száz... utána a negyedik... a smaragd-zöld gyepen vérfoltok s fent a légben ott kóvályog a vérszag után a fekete holló! Ott kavargó a varjuserg s még ez is azt kiáltja: Kár!... Kár!... Kár!...

A deszkasátrak előtt kéjes örömmel állnak a szép hölgyek csoportokban. Egész virágos kert. Könnyű, szírvány színű lyoni selymekben, pókháló csipkékkel fedve, virágözöntől lehajló fantasztikus kalapokban!

Egy durranás!... A sörét süvit... A galamb vérzik!... Hurrá!!

Mily megfordult világ?!

Hát még a galamb is öli a galambot?!

Ha rókákat fognak a sportkedvelők, a szárnyasok e hiénáit s eleresztik itt a nádások mentén, hogy leterítsék!

Ezt értjük!

Ha az uri passzió a közeli Bakonyból farkast hozat vaskalitkában, mely még tegnap a szentgáli esiköt vitte a hátán s golyóval leterítik, mert orozva rabolt, gyilkolt!

Ezt is értjük!

Elmenni Afrika sivatagjaira; elmenni az Indiákra oroszlán-, tigris-vadászatra; legyőzni a százszor nagyobb erőt, az állatok vérengző királyát, mily erős lélek! Mily lélekemelő!! De egy galambot leölni, mely a türelem, a házi hűség jelképe; az angyalok képmása.

Mi ez? Bravour?

Egy-két galambnak a kihullott vére az állatvilág áldozó tüze!...

Egy-két ezer galambot halomra ölni, nérori kéjelgés!...

Biboros hercegersek! Könyörögj érettek!

De az Istenért, urak, egy galambot... sőt száz, de ezer galambot vér és halálra hurezolni, leölni... Egy fehér galambot, mely ott röpköd az oltárképeken is... A szentek életében... a martyrhalált szenvedőknél már olajágot tartott esőrében!...

A galamb után jön aztán a pacsirta: ezután a fülemile; ki kell pusztítani az erdők, mezők, berkek összes énekeseit; így legalább megszűnik a természet örök szép hymnusa, mely az égfelé zengett s marad, mi volt: a pusztia lég!!!

Oh, biboros hercegersek, Vaszary Kolos! Hiszen Te a béke prófétája vagy, könyörögj érettek balaton-füredi villádban!... Mennyi galambvér?!

Városi közgyűlés.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, július 5.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott Degenfeld József gróf főispán elnöklésével. A közgyűlésen csak közepes számban jelentek meg a bizottsági tagok, jölehet, két igen fontos tárgy volt napirendre tűzve.

Degenfeld József gróf főispán megnyitván az ülést, röviden jelezte a közgyűlés egyik különösen fontos tárgyát: a közvilágítás kérdését.

Vecsey Imre tb. főjegyző, tanácsnok jelenti, hogy az augsburgi légszeszgyár átvételére szükséges 250 000 koronát és az üzemenyagok megváltására előirányzott 50 000 koronát a Debreczeni Első Takarékpénztár hajlandó folyó számlára 300 000 korona kölcsönt adni azon feltétellel, hogy a város ezen összegért 1 $\frac{1}{4}$ %-kal magasabb kamatot fizet, mint ha azt az Osztrák-Magyar Banktól kapná.

Kiss Albert azon miniszteri leirat felolvasását kéri, melyben a belügyminiszter a közvilágítás házikézelésbe vételét jóváhagyta.

Ennek megtörténte után megkezdődött az általános vita, melynek folyamán a ezimet megváltoztatta a többség következőképen: Debreczen sz. kir. város világiatási vállalata.

A czim Dicsőfi József indítványára akkép módosították, hogy a világiatási „mű“ helyett „vállalat“ tétetett.

Az 1. § hoz hozzászóltak Komlóssy Dezső, Áczél Géza, — csekély módosítással elfogadták.

A 2. § hoz Király Ferencz, dr. Fejér F., Kiss Albert szóltak.

A harmadik szakasznál megint Fejér Ferencz tett több stiláris módosító indítványt.

A 4-ik és 5-ik szakasznál Dobiecky Sándor ad be nagyobb módosítást czélzó javaslatot. Javaslatának központját képezi az a propoziczió, hogy a szabályrendelet 5-ik szakaszában jelzett „világiatási szakbizottság“ ne úgy szerveztessék, mint a hogy a szakasz meghatározza, hogy t. i. álljon az 5 tagból egy tanácsnok elnökkel, hanem álljon e bizottság 7 tagból és pedig 3 tanácsbeliből s négy, a város polgárai közül beválasztott tagból, kiknek egyike mérnök, másik kémikus, harmadik nagyobb mennyiségű gáz-fogyasztó és a negyedik is valami szakértő legyen.

Áczél Géza védi az eredeti javaslat szövegét s az ő nézetéhez csatlakozik Szabó Kálmán is, csak azt a módosítást óhajta, hogy az 5 ik szakaszban a „világiatási szakbizottságba“ bevétele javasolt 4 közgyűlési tag helye közzül egy helyet a város közönségéből töltsenek be.

Kiss Albert nagyjában a Dobiecky Sándor indítványát helyesli.

Bakonyi Samu dr. ellenzi azt a szándékot, hogy a felügyelő szakbizottság tagjai a közgyűlésen kívül álló férfiakból alkíttassék.

Nem tartja helyesnek azt sem, hogy a szakbizottság tagjai javadalmazásban részesüljenek.

Kola János a Dobiecky indítványát fogadja el a szakbizottság megalakításának módozatait illetőleg, de elfogadja Bakonyi Samu indítványát is, abban a részben, hol a bizottság tagjai javadalmazásának kifogásolásáról van szó.

Áczél Géza ismételtén védelmére kel az eredeti javaslatnak. Nem tartja helyesnek a bizottsági tagnak megfosztását a tantimétől. Ezek állandóan a város érdekét szolgálják, a tantime mellett is nagy szükség van fáradozásaik önzetlenségére, míg a tantimétől megfosztásuk igazságtalanság volna, mivel nehéz munkát kellene végezniök a legcsekélyebb jutalom reménye nélkül.

Márton Imre az 5-ik szakasznál azt a módosítást ajánlja, hogy a világiatási szakbizottság tagjai egy részben a város közön-

ségéből választassanak, de szövegezzék úgy a szakaszt, hogy abból kitűnjék, miszerint a közgyűlés nem adja fel az ellenőrzés gyakorlásának jogát, nem ruházza azt a szakbizottságra magára, hanem a bizottság csak állandó, de a közgyűlés időközi ellenőrzést, kritikát gyakorolhat.

Dobiecky Sándor, Ábrahám László és Szabó Kálmán felszólalásai után Simonffy Imre polgármester fejtette ki a nézetét, ami az eredeti javaslat szellemében mozgott, csak Márton Imre azon indítványát pártolja, hogy a világiatási mű igazgatója szavazattal ne bírasson.

Ezek után gróf Degenfeld József főispán feltette a kérdéseket:

Elfogadja-e a közgyűlés az 5 ik szakaszt a maga eredetiségében.

A többség nem fogadta el a javaslatot, hanem Dobiecky Sándor indítványát fogadták el. Ugyszintén elfogadták Márton Imrének a 4. és 5-ik szakaszok módosítására vonatkozó s már fentebb vázolt indítványait.

Nagyobb eszmecsere fejlődött ki az igazgatói állás betöltése körül. Mindenekelőtt megszavazott neki a közgyűlés 4800 korona fizetést. Azután kimondották, hogy kvalifikációhoz ez állást nem kötik s hogy az állást pályázat útján töltik be.

A tárgyalásban csak a 14 ik szakaszig haladtak. A többire holnap kerül sor.

Az új évnegyed alkalmából felkérjük t. előfizetőinket az előfizetés megújítására és a hátralékos előfizetési díjak beküldésére, nehogy a lap küldése fennakadást szenvedjen.

Előfizetőinknek, kik fürdőre vagy nyaralni mennek, kívánságukra a lapot, minden külön díj felszámítása nélkül, bárhová postán elküldjük.

HIREK.

— **A kaba—náduvvari vasut.** A kereskedelemügyi miniszter rendelete alapján folyó évi július hó 11-én tartják meg a Kabától Náduvvarig tervezett helyiérdekű vasut közigazgatási bejárását. A vonat 9.2 kilométer hosszú és egy közbeeső állomást kapna. A tárgyalás a náduvvari község házában kezdődik déli 11 órakor.

— **Esküvő.** Bergleiter József nagyenyedi szőlészeti és borászati felügyelő tegnap tartotta esküvőjét Biró Gizella urhölgygel, Biró Géza szőlőszövetkezeti ügyvezető igazgató leányával. Násznagyok voltak: Roncsik Lajos városi tanácsos és Szabó Gyula egri dohánygyári főtiszt, nyoszolyolányok pedig Czeglédy Eszter (Miskolc) és Biró Ilona. A diszes lakodalom a szőlészeti telepen folyt le s midőn a mi Rácz Károlyunk csodás vonója alatt felesendült a dal s táncra kelt a lakodalmi közönség, a szőlőtelep mintegy háromszáz munkása is odagyűlt s közülök egy az új pár boldogságára egyszerű, keresetlen, de szívből jövő szavakkal egy talpraesett felköszöntőt mondott. A becsületes szív megnyilatkozására Roncsik Lajos tanácsos válaszlal. A barátságos társaság a reggeli órákban oszlott szét.

— **Nagy esőüledet okozott a Kossuth-uteza szegletén egy szegény öreg asszony esete ma délelőtt. Nagy terhet vitt a hátán s valami, a gyalogjáróra dobott zöldségen elesve, részint batyujában, részint a járda szegletében úgy összetörte magát, hogy feje betört s egész teste csupa vér volt. A járókelők szedték fel és vitték be egy közeli házba. Debreczeni önkéntes mentőegyesület! jöjjön el a te országod!**

— **Erdőóri szakiskolai tanfolyam.** A királyhalmi, vadászerdei, lipótvári és gör-

gényszentimrei m. kir. erdőéri szakiskolákban, melyeknek tanfolyama két évre terjed, a folyó évi október havában kezdődő tanfolyamra részint állami ellátás mellett, részint saját költségén több tanuló fog felvétetni. A felvétel feltételei 17 éves életkor, ép, erős, egészséges testalkat, jól beszélő, halló és látó tehetség, elemi iskolák bevégezése s jó erkölcsi magaviselet stb. Bővebb felvilágosítást és utbaigazítást egyébiránt Török Gábor erdőmester szívesen ad.

— **Munkások az ispán ellen.** Alighogy megkezdődött határainkon az áldás learatása, a szociális eszmék kezdik felütni fejüket a magyar munkások között. Akadnak egyes, lelketlen izgatók, a kik befurakodnak a békén dolgozó munkások közé és lázító beszéddel izgatják őket.

Tegnap délután egy ily lelketlen izgató csinált zürzavart a város tulajdonát képező s Hidvéger Mihály által bérelt Vekerpusztán. Az elvadult szociálalista-bajnok fellázította a munkásokat az ispán ellen. Izgató szavai termékeny talajra hullottak és az aratókkal fenyegető állást foglalt el az ispán ellen. Az ispán kénytelen volt Debreczenbe a rendőrség segítségéhez fordulni, honnan Körner biztos vezetése mellett lovasrendőrök mentek ki a lázongó munkások megfékezésére.

— **A debreczenvárosi es hajdu-megyei rabsegélyző-egylet ügyei.** Hogy azt ne higgye városunk érdemes közönsége, miszerint elaludt körünkben az a magasan és erőteljesen fellobogott láng, mely a rabsegélyző-egylet alakuló gyűlése alkalmával gyuladt ki, kötelességemnek tartom a következő tényekkel számolni be ez egyelet életéből. Az alapszabályokat, a belügyminiszterhez leendő fölterjesztés czéljából benyújtottuk már szab. kir. városunk tekintetes tanácsához. Kiemelendő tény, hogy oly forrásokból is kezdenek adományok gyűlni be hozzánk a rabsegélyezés czéljaira, a honnan azt nem is vártuk. Dr. Benedek János ügyvéd ur nevezetesen a királyi ítélő táblán való közvédői működéséért részére megítélt díszletdíjat, 38 koronát adott át Pongrácz Jenő kir. főügyész urnak s a nemes példát dr. Kovács József ügyvéd ur 18 korona adománnyal azonnal követte. Az eddig nálam begyűlt pénzeket a Debreczeni Első Takarékpénztárban helyeztem el. Csiky Lajos.

— **Egy leány szerencsétlen esete.** Bihardiószegi tudósítónk közli velünk e szerencsétlenséget: A gróf Zichy Ferencz uradalmi kertjében egy Balogh Zsófi nevű jómódu, igen szép parasztleány egy meggyfára ment fel, hogy meggyet szedjen. Az ág azonban letört alatta és a leány beleesett egy távjelző karóba, mely a felső testét egészen átszurta. A szerencsétlent haldokló állapotban szállították haza. Életben maradása fellette kétséges.

— **A fésű.** Szöcs Sándor, a „Bika“ szálló hetese furcsa kalamitába került. Ement Tóth Istvánné asszonyhoz fésűt vásárolni s hogy a javából kaphasson, próbálgatta a szöpen kieszakált fésűket hajlítani, miközben egyik fésű kétfelé mállott a kezei között. A fésűárus követelte az eltört fésű árát, de Szöcs hallani sem akart semmiféle kártérítésről. Ebből aztán csinos kis utcai botrány keletkezett. A fésűáruló asszony elvette a Szöcs kalapját, ez meg kárpótlásul egy fésűt vett el az asszonytól. Persze volt lármá, kiáltozás és nagy esődület. — Végre is Fábrián Sándor rendőr osztotta el a pert, a ki Szöcsöt a rendőrhatalóság elé állította.

— **Uj tanító.** A tegnapi tartott presbyteri gyűlésben ejtették meg egy rendes tanítói állás betöltését. Megválasztott Szikszay Szabó László segéd tanító, Haló Sándor több éven itt lakó helyettes tanítóval szemben.

— **Napszurás.** Berettyó-Ujfaluban Kovács Lajosné, ki a mezőn dolgozott, hirtelen összerogyott és meghalt. A szegény asszony napszurás áldozata lett.

— **Altisztek kerékpárversenye.** Felkértek mindazon katonai altisztek, kik a debreczeni kerékpár-egyesület folyó hó 8-án tartandó versenyén résztvenni óhajtanak, ez iránt Lehmann Gusztáv egyleti háznagy urnál, ki esti 6—8 óra között mindennap a versenypályán (Margit-fürdő) található, jelentkezni sziveskedjenek. Jegyek előre válthatók Gyürky Sándor és Békés Lajos urak üzletében.

— **Tüzeset.** A Timár-utczán éjjeli tíz óra után tűz ütött ki Kovács János hentesnél. Az istálló gyuladt ki, melynek padlásán széna volt elhelyezve. Az értesített tűzoltóság azonban gyors kivonulásával elfojtotta a tüzet.

— **A baróné özvegye.** Egy különös ur állt a multkor az aradi rendőrség előtt. Grósz Mártonnak hívták. Azért állították elő, mert hamis okmányokkal és peesetekkel végigpumpolta egész Aradvármegyét. Grósz Márton a jószívű rendőrkapitánynak elmondta az ő élete szomorú történetét.

A felesége egyike volt a legszebb asszonyoknak Szoboszlón, de egy orosz báró beleszeretett és megszöktette. Azontul — mintha a feleségével együtt a szerenese is elhagyta volna — egyre rosszabbul ment, azután sikkasztást követett el, üzleti csalásokba bocsátkozott, amiért fegyházba került. Aztán, hogy a fogházbüntetést letöltötte, fejébe vette, hogy új üzletet nyit. De ehhez pénz kellett. Hogy végigpumpolja az egész országot: erre kellett a hamis okmányok.

— Ha összespóroltam volna, amit kaptam, most lenne kétezer forintom. De egy nap gyűjtöttem, két nap nem gyűjtöttem és így semmim sem maradt...

Ezeket mesélte az öreg Grósz Márton és könyei végig ömlöttek szép fekete szakállán...

— **A lawn-tennis-pálya.** Kolozsváron a ref. kollégium udvarán Hegedüs Sándor miniszter jóvoltából lawn-tennis-pályát rendeznek be. Ugy történt a dolog, hogy a 35 éves találkozó után kimentek az osztálytársak a kollégium udvarára. A miniszter szétnézett az udvaron s ezzel a kérdéssel fordult Sárkány Lajos igazgatóhoz:

— Nincs itt lawn-tennis-pálya?

— Nincs, — felelte az igazgató.

— Csináltasson az én költségemre, — szölt erre Hegedüs.

Jövő tanév elején tehát, mikor az ifjuság begyűl, lawn-tennis-pálya lesz az udvaron.

— **Két cigánybanda.** Borzalmas mérszárlás történt tegnap a dorogi révben, hol sátoros cigányok veszték össze egymással. Az eset részleteiről levelezünk ezeket írja: Torontálmegyében kóborolt Bunkó Mihály vezetése alatt a 12 családból álló cigány-csapat, mely a nagybecskereki vásárról jövet, át akart menni a Tiszán, hogy Bács megyébe jusson. Mikor a Bunkó csoportja a komphoz ért, ugyanakkor a tulsó, vagyis a esurógi oldalról hozta a komp Sarkózi Ferencz 8 családból álló cigánybandáját, kik Torontálba igyekeztek. Ez a két banda elkeseredett ellensége volt egymásnak. Kerülték egymást, a hol csak tudták s most is a Sarkózi bandája épen azért akart Torontálba menni, mert meghallották, hogy Bunkókéknak a Bácskába. Bunkóké, a mint megismerték, hogy a Sarkózi bandája van a kompon, kiszédtek a kocsikból a vasvillákat és kocsilöcsöket, ezekkel felfegyverkezve várták a Sarkózi-bandát, mely szintén elkészült a támadásra. Mikor a komp kikötött a parton, a Bunkó bandája berohant a kompa s megkezdődött az a borzasztó verekedés, a mely öt embernek okozta halálát, nyolcz embert pedig súlyosan megsebesülve vittek a kórházba, a hol most ápolás alatt vannak. A révszek csak nagynehezen és csak akkor tudták szétválasztani a verekedőket, a mikor több utas is érkezett s ezek segítségével szétverték a két bandát. A verekedésnek Sarkózi K., Lakatos Mari, Szaporka

András, Bunkó Ferencz és Bunkó Mihályné estek áldozatul. Valamennyi ott feküdt szétromosolt koponyával a Tisza parton, míg a vizsgálóbíró megérkezett. A két bandának épségben maradt, de szétfutott tagjait most keresi a csendőrség.

— **Örült Blahánénál.** Blaháné most Balaton Füreden nyaral, ahol tegnap egy elmébajos orvos akarta meglátogatni, de zavart viselete gyanút keltett s csendőrökkel elvezettették. Itt aztán megtudták, hogy egy vidéki gazdag orvos, ki hirtelen megőrült. Betegsége már régebbi keletű lehetett, mert a fürdőben állandóan 50.000 frtot hordott papirba csomagolva a hóna alatt s egyre azt hangoztatta, hogy a pénz villaépítésre szükséges. A megháborodott embert családja vette gondozásába.

— **Értesítés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi kollégiumának jogakadémiáján az 1900—1901. tanévre a beiratások f. szeptember 1-étől 12-éig eszközlendők; az előadások pedig szeptember 17-én veszik kezdetüket. Utólagos felvételnek szept. 13—15-ik napjain dékáni-, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szeptember 1-étől 15-éig terjed.

A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a kollégium kebelében fennálló tápintézet kedvezményeiben (az erre nézve megállapított félévi díjak a következők: ebéd és vacsoraért 62 kor., ebédért 38 kor.) Az erre érdemesek igényt tarthatnak a kollégium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra; valamint a szegényorsosok tandíjmentességre, tápintézeti díj engedélre s a jelentékeny alaptőkével rendelkező „Jogsegély-egylet“ támogatására számíthatnak. A jogakadémiai ifjusági-, valamint a kollégiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére fog állani. Mindennemű felvilágosításokkal szívesen szolgál Eperjesen, 1900. május havában. A jogakadémia igazgatósa.

— **Gyufaoldat a szívfájdalom ellen.** Fájt a szíve nagyon Horvát Juliánna, 25 éves leányszónak. Elpanaszolta a baját Barna Rozálnak s ez a jó barátja tanácsolta neki, hogy gyufamérget igyon. A tanácsot meg is fogadta az elkeseredett szolgáló és ma meg is itta a gyufamérget. Nem halt bele. Bevitték kórházba.

— **Angol vállalkozók Magyarországon.** Egy angol pénzesoport két képviselője a mult héten személyesen tárgyalt a kereskedelmi miniszterrel két nagyszabású vállalat létesítése dolgában. Az egyik vállalat egy új magyar tengerhajózási társaság volna, mely a Balkán-államokkal való forgalomra helyezné működése sulypontját. Ezzel kapcsolatban létesítenék egy új kiviteli és behozatali társaság.

x Pilseni sör, a pilseni ősforrásból, egyedül az „Angol királynő“ éttermében kapható. Kitűnő villásreggeli. Minden este zene.

— **A gyors vételre ingerlő elárusítások.** A kereskedelemügyi miniszter a következő rendeletet küldte valamennyi magyarországi másodfoku iparhatóságnak:

Elém terjesztett panaszból arról értesültem, hogy az elsőfoku iparhatóságok oly egyének számára, kik csődtömegekből vagy egyébként vásárolt árukészleteinek tömeges és gyors vételre ingerlő módon való elárusítása czéljából nyitnak ideiglenes üzleteket, csupán az ipartörvényben a jelzett elárusítási módra nézve előírt engedélyt adják ki, míg az ipartörvény 4. §-ában előírt igazolvány kiadását s illetve az annak fejében fizetendő ipardíj beszedését mellőzik, továbbá, hogy a csődtömegekből vett áruknak tömeges és gyors eladása czéljából nyitott üzletekre az ipartörvény 52. §-a alapján is adnak engedélyt.

Az iparhatóságoknak ez az eljárása elentétben áll az 1884. évi XVII. t. csikkbe foglalt ipartörvény rendelkezéseivel, miért is

a törvény helyes végrehajtása céljából a hivatali elődeim által a végeladási, árverési, vagy más, tömeges és gyors vételre ingerlő elarusítási módok engedélyezésének szabályozása tárgyában 1891. évi október 31-én 70.324/VI. sz. a., 1898. évi május hó 16-án 15.353. sz. a. és 1897. évi december hó 29-én 6439. sz. a. kibocsátott rendeleteinek kiegészítéseképp rendelem a következőket:

1. Az esetben, ha az üzlettulajdonos, a ki esődtömegekből, vagy egyébként vásárolt árukészletének tömeges és gyors vételre ingerlő módon leendő árusítása céljából nyit üzletet, az ipartörvény 51. §-ában meghatározott engedélyért folyamodik, e folyamodvány első sorban az üzlet megkezdésére irányuló s az ipartörvény 4. §-ának megfelelő bejelentésnek tekintendő, úgy, hogy az iparhatóság az iparigazolványért járó díj beszedése mellett az iparüzési jog általános feltételeinek fenforgása esetén első sorban az iparigazolvány kiadása iránt tartozik intézkedni s csak azután veheti az illetékes kereskedelmi és iparkamara meghallgatása után tárgyalás alá azt a kérdést, hogy a tömeges és gyors eladásra kért engedély az adott körülmények között kiadható-e vagy sem.

2. Ha az engedély kiadhatónak találattatik, az üzlettulajdonos a tömeges és gyors vételre ingerlő módon szándékolt elarusításra, tekintettel arra, hogy az ipartörvény 52. §-a kivételes rendelkezései az üzletbonyolításoknak egészen más nemére vonatkoznak, csak az ipartörvény 51. § a alapján, vagyis az idézett törvényszakaszban megállapított díjak befizetésének kötelezettsége mellett s az ugyanott megállapított időtartamra jogosítható fel.

Felhívom az iparhatóságot, hogy e rendeletet tartalmáról tudomás és alkalmazkodás végett a hatósága alá tartozó elsőfokú iparhatóságokat megfelelően értesítse.

x **Markus Jenő „Dréher sörcsarnoká”**-ban naponta nagy választékban kapható **6 kros zóna-villásreggeli**. Különlegességek: **Korona-sör, a la pilseni**, minden időben frissen csapolva. **Kellemes nyári kert.**

— **Kamarai közlemények.** A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége a hivatalnokai egyenruhák szállítására f. hó 10-iki lejáratú nyilvános árlejtést hirdet.

A szolnoki kir. törvényszék és járásbírósa a cserépkályhákat átrakatni kívánván, ezen munkálatokat f. hó 14-iken a törvényszék 33. sz. helyiségében nyilvános árlejtésen adja ki.

A m. kir. államvasutak Budapest—balparti üzletvezetősége a vonalain szükséges hivatalnokai egyenruhadarabok beszerzésére folyó hó 14-én nyilvános árlejtést tart.

A cs. és kir. 7-ik hadtestintendánsága Temesvárott az alább megnevezett állomásokon elhelyezett cs. és kir. közös hadseregbeli csapatok élelem szükségleteinek bériet utján való biztosítása tekintetéből nyilvános árlejtést tart, még pedig f. hó 16-án Temesvárt. Fehértemplomban, Karánsebesen, Nagybecskerekben, Pancsován, Lugoson, Nagy-Kikindán. F. hó 19-én Aradon, Kiszent Miklóson, Békés Csabán, Szegeden. Folyó hó 16-án Nagy Váradon és Debreczenben.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége a hivatalnokok és gyakornokok egyenruháinak szállítására céljából 1900. év július 17-iki lejáratú nyilvános árlejtést tart.

Mindazok, kik szállítással foglalkoznak, a pályázati hirdetmények teljes szövegét és a feltételeket kamaránknál megtekinthetik.

— **Köszönetnyilvánítás.** Alantírott a magam és a gyermekeim nevében mély köszönetemet nyilvánítom az ev. ref. főiskola gazdasági tanácsa elöljáróságának, képesített acesiparosok társulatának, az ácsifjúság dalárdájának, az ácsifjúság önképzőkörének, a debreczeni hentesársulatnak, — a Munkás betegsegélyező-pénztár igazgatóságá-

nak, valamint a nagy számban megjelent rokonok, ismerősök és résztvevőknek, kik felejtethetetlen nóm temetése alkalmával részvétükkel lelkeim súlyos fájdalmát enyhíteni igyekeztek. Szabó József, a ref. főiskola gazdája.

x **Halestély.** Márkus Jenő Dréher-sörcsarnokában, valamint a nagyerdői Dobospavillonban, **holnap, azaz pénteken** fényes kivilágítással és zeneestélylyel egybekötött **nagy halestély** tartatik, melyhez az **élő** harsák és egyéb különleges halfajok nagy tömege már megérkezett.

— **A szülészeti klinika építése.** A Tauffer-féle szülészeti és nőgyógyászati klinika, melynek egyrésze még májusban leégett, annyira haladt a renoválásban, hogy a jövő hónap 15-ig ismét át lesz adható rendeltetésének. Jelenleg a tetőzet díszítésén dolgoznak bádigosok, lakatosok s a tetőzetet ma már újra fődik palával. A főbejárat gyönyörű lépcsőháza az oltás közben történt pizsoktól már annyira megtisztult, hogy a festők a munkálatokkal hamarosan elkészülnek. A főhomlokzat elpusztult párkányzatát ujjal cserélték ki, épügy a Ludoviceumra néző csucsívet, s az összegegetett s kormozott téglák helyébe újakat tettek.

— **Gyilkosság.** Gereben András vetési lakos a napokban baltával agyonvágta a vele vadházasságban élt Jónás Helént. Az eset előzményei a következők: Gereben évek óta benső szerelmi viszonyban és boldogságban élt kedvesével. A viszonynak gyümölcse is lett, egy kis, jelenleg 2 éves szőke leányka. Gereben azonban az utóbbi időben már ráunt kedvesére, elhanyagolta és másra vetette szemét. Jónás Helén, midőn ezt észrevette, hazament szüleikhez Csenger-Bagosra. Gereben este hazatérvén a mezei munkából, üresen találta lakását. Mindjárt gyanította a dolgot s mivel különösen kis leánykáját nagyon sajnálta, utána ment kedvesének, meg is találta szüleinél. Az anya kint ült az udvaron a ház előtt, a kis leány pedig előtte játszadozott. Gereben ekkor kérte az anyától gyermekét, de az megtagadta. Ebből kerekedett a szóváltás, melynek a fent elbeszélte szomorú végződése lett. A gyilkost letartóztatták.

— **A kormányozható léghajó.** A Zeppelin-féle léghajóról azt állítják a szakértők, hogy a felszállás némi sikerrel járt, mert a gróf nagyobb sebességet tudott kifejteni, mint Krebs és Renald francia kapitányok. Igazi sikere azonban csak akkor lesz, ha a szél legnagyobb sebességét is le tudja győzni. A léghajó tulajdonképpen a Berlin mellett szerencsétlenül járt Schwartz Dávid mérnök találmányán alapszik és hivatalos neve Schwartz-Zeppelin rendszerű léghajó. A tegnapielőtti látszólagos balsiker oka az volt, hogy a motorok nem voltak elég erősek s a csavarok a kiszámított 1200 forgás helyett perccenkint csak 600 fordulatot tettek. A leszállás után a részvénytársaság rögtön elhatározta, hogy megcsináltatja a szükséges javításokat.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A háboru és a börze.

Budapest, július 5. A börzén a háboru miatt pánik állott be. Az értékek nyolcz-tiz koronával estek.

Vilmos császár utja

Brunsbüttelkodg, július 5. Vilmos császár a Hohenzollern yanchittal ideérkezett.

Darányi miniszter Párisban.

Páris, július 5. Darányi miniszter meglátogatta a magyar kiállítást. Loubet elnök különösen szövőiparunkat dicsérte. Dupuy miniszter-

elnök lakomát adott a magyarok részére.

A hobokeni áldozatok.

Newyork, július 5. A hobokeni tűzvész áldozataiból száztizenötöt már megtaláltak.

A kínai forradalom.

Budapest, július 5. A Times szerint június 27-én **tizenötezer boxer és rendes katonaság** megtámadta a követségeket de visszaverettek. **A császári ház teljesen egyesült a boxerekkel** és a palotában oltárt állítottatott fel a boxerek ritusa szerint.

Bécs, július 5. **A Zenta hajóról jelentik: Fufar hozza a hírt, hogy az osztrák-magyar követséget elpusztították. A személyzet az angol követségre menekült, a melyet a kínaiak teljes erővel bombáznak. A fölmentés egyelőre lehetetlen.**

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, július 5.

Piaci árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza minőség	77	6.40—6.75
"	78	6.50—6.85
"	79	6.55—6.90
"	80	6.75—6.95
Rozs	71/72	5.65—5.70
Árpa uj		5.40—5.45
" (jobb)		—
Zab		4.90—5.—
" prima		—
Tengeri		5.85—5.95

A részeg katona.

Egyszer P. a kiváló színész, az előadáshoz szerepéhez híven, mint közbaka maszkirozva, szájában félrekapott makrapipával, tántorogva a szinpadra akart lépni, de a szinfalak közt őrtálló katonaviselt tüzölt makacsul feltartóztatta, mert a bakát — ki már teljesen beleélte magát szerepébe — erősen berugott állapotban hitte.

— De pajtás, bocsáss be hát a menykőbe is, — dadogott a részeg baka, kinek alig fordult a nyelve.

— De már azt nem cselekszem, erre nem lehet bemenni, meg van tiltva.

— Nem szólj ez a tilalom én rám, öreg pajtás, kellek ám én odabenn.

— Na hiszen épen olyan állapotban vagy, odább innét! szégyeld magad, ha a hadnagy ur így látja.

— Hiszen épen azt akarom, hogy lássanak, azért vagyok itt, ezért barátom, kérlek, bocsáss be.

— Hogy az ördögbe ne! — kiáltott az őr — a dutyiba kerülnek!

E pillanatban felhangzik a végszó és P., kinek tovább várakoznia nem lehetett, erőszakai félrelökte az őrt, rohant a szinpadra és játszott szokott művészetével.

A becsületes őrnek megállt az esze.

Egy részeg ember beront a szinpadra, félbeszakítja az előadást, aztán együtt játszik a színészekkel és tapsolnak neki kegyetlenül, — azt hitte álmodik.

Végre is egy káplár ismerőse magyarázta meg neki a rejtélyt.

— Lehetetlen! — kiáltott fel lelkesülten — ördög vigye el azt a részeg bakát, ha husz esztendeig lakott volna köztünk a kaszárnyában, akkor sem bolondíthatott volna el jobban.

P.-nek elmondták e bírálatot. Gyorsan odament az őrhöz és pár forintot a kezébe nyomva, mondá neki:

— Hallod, pajtás, úgy meg találtál dicsérni,

a milyen dicséretet még életemben sem kaptam, nesze, igyál az egészségemre.

— Ha mind beiszom is ezt a pénzt, még sem leszek én olyan részeg, mint az ur, — dörögte a tüzoltó.

KÜLÖNFÉLÉK.

* Temetés a Salamon-szigeteken.

Körülbelül egy évvel ezelőtt a „marista”-atyák ismét megkezdették a missziót a Salamon-szigeteken. Ezek a szigeteken igen vad nép lakik, a kik embert is esznek, noha csak ritkán és akkor is inkább gyermekeket a saját vérükből. A fehér ember husáról azt mondják, hogy az nagyon szivós és sós. Felnőttjeik nagybárára természetes halállal mulnak ki, ezeket azután igen egyszerűen adják át az enyészetnek, ha szegény emberek voltak. Egyszerűen a czápák számára etekül a tengerbe vetik őket. Ha azonban valamelyik főnöküket ragadja el a halál, ennek temetése már sokkal körülményesebb. Daczára a forró éghajlatnak néhány napig tartják ravatalon a holttestet, melyhez a rokonok és ismerősök messze földről összegyűlekeznek. Srató asszonyok borulnak a tetemre, hogy hangos szóval hirdessék a rokonság gyászát. A férfiak hosszú egyes sorban az erdőbe vonulnak fát vágni. Azután máglyát raknak az udvaron és meggyújtják azt. A máglyát asszonyok tánczolták körül, míg föl nem lobog a tüze, akkor fölibe helyezik a halottat és ugyancsak melléje fektetik a feleségét, a kit előbb, miután kijelentette, hogy férjével együtt kíván az örökvalóságban vándorolni, agyonütöttek. Miután elégték a tetemek, ijesztőfákat tűzköndnek a máglya köré, hogy a holtak szabadult szellemeit elriogassák. Nagymennyiségű élelmiszert is hordanak az üszkös máglya fölé, hogy a holtak abból étkezzenek és ne kívánják meg az élők háziállatait. Ezután fölkerekedik az egész falu és kivándorol a halál színhelyéről, mert fél a holtak hazajáró lelkétől. A gyász esztendőig tart náluk és kemény böjtölésben nyilvánul, a mit aztán ünnepi dus lakomával rekesztenek be, a mikor a gyermekek husa kerül tálalásra. Lakoma után varázsitalt isznak és azzal meg is mossák őt érzékük szervét, hogy az elhunytak lelkei hozzájuk ne férközzenek.

* **A burgonya rendjel.** Kevesen tudják, hogy a föld jóízű gyümölese, a burgonya, egykoron rendjel alapítására adott alkalmat. 1842 ben történt ez, a mikor I. Miklós ezár minden alattvalójának, a ki különösen jó burgonyát termelt, külön ezéla vert arany vagy ezüst érmet adott. Ezt az érmet Oroszországban burgonyarendjelnek nevezték.

* **Két főkonzul.** Amerikának nincs szereneséje kopenhágai képviselőivel. A volt főkonzul, mr. Ryder, nagy botrányokat idézett elő extravagáns viselkedésével. Kopenhága egyik legelőkelőbb vendéglőjében, a hol mindennap reggelizett, észrevették a pinézerek, hogy az ezüst kanalak el-eltűnedeznek a főkonzul ur reggelizése után. Kések és villák hasonlóképen tűntek el, sőt sütemények is a kosárákból. Egy előkelő olvasó egyesületben, a hol Ryder naponként megjelent, sok drága könyv veszett el s mint később kitudt, mr. Ryder kezén. A főkonzul ur kleptomániában szenvedett. A kormánya végül haza hívta. A mostani amerikai főkonzul, mr. Ingersoll, más hasonló betegségben szenved, a dipszomániában. Néha félelmetes rohamaik vannak s akkor mint beszámíthatatlant kell tekinteni. Így nemrégiben beállított egy szerkesztőségbe Kopenhágában és revolverrel a kezében azt követelte, hogy adjanak neki elégtételt egy ezikkért, a mely neki nem tetszett. Egyszer pedig a konzulatusi hivatalban Blom alkonzullal olyan hevesen összeveszett, hogy megöléssel fenyegette. Az alkonzul az amerikai követnél tett panaszt és most már valószínűleg Ingersoll urat is visszahívják.

REGÉNY.

A „Világ Szive”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

31.

— Bah! édes sennor, minek takargasam a valót olyan élesszemű ember előtt, mint ön is? Foglalkozunk mi itt mindenfélével, de mindezek közt a csempészet sokkal előbbvaló a földmívelésnél. Most azonban az üzlet távolról sem megy úgy, mint ezelőtt, azoknak a gazember vámtiszteknek nagyon sokat kell adni, hogy befogják a szájukat, de azért itt-ott még akad egy pár jó fogás. Hajdanában, mikor még nem néztek olyan nagyon a körmünkre, egészen másképen volt, akkor készek voltunk mindenre, a forradalomtól egész egy kocsirakományra való gazdag kereskedő hurokra kerítéséig. Mostanában? kevés hasznot hozó idők járnak s hálát adunk, ha bármilyen csekélységet küld is kezünk ügyébe a sors.

— Például azt a két amerikait, a kik lerészegedtek és megölték egymást, — szolt a sennor, ki nem mindig vigyázott eléggé a nyelvére.

Don Pedro arca egyszerre megváltozott. Az ital okozta hamis átszellemültség eltűnt róla, tekintete szurós és hideg lett.

— Fáradt vagyok, sennor, — szolt — s bizonyára ön is az, megbocsát hát, ha rágyujtok még egy szivarra s egyet szunditok függőágyamban. Tessék talán a többiekkel szórakozni, amíg meg nem kívánja az alvást. — Felkelt, meghajította magát s kissé bizonytalan léptekkel a terem távoleső másik végébe ment.

Amint Don Pedro függőágyában ült, láttam, hogy fia José és a texasi mákvirág Smith — többé kevésbé mindkettő már becsipve — a sennorhoz mentek s felszólították, hogy üljön le velük kártyázni. Ez azonban megsejtette szándékukat, hogy csak azt szeretnék kitudni, mennyi pénz van nála, úgy tetette hát magát, mintha be volna csipve s nagy lármával adta elő, hogy minden pénzét elvesztette a hajótörésben, de meg különben sokkal több bor van már a fejében, semmint kártyázni tudna.

— Ugy csakis azuton veszithette el, barátom, mert ne feledje el, hogy a matrözoknak aranyakat adott borralvalóul a derekán hordott üszöböl. Bármint is legyen, senkit sem kényszerítünk kártyázásra ebben a házban, jöjjen hát s a mig ezek itt játszanak, beszélgessünk egy kicsit.

— Az bizony jobb lesz, — felelé a sennor s egy üres székre ülve nézni kezdte a játékot, mely ugyancsak nagy pénzbe ment, ha tán a játékmárkák — kakaó magok — ártatlanoknak látszottak is. Néha-néha a játékosok társalgásában is részt vett.

Még hallgatni sem volt jó azt a beszélgetést, mert mikor a bor már működni kezdett fejükben, dicsekedve hozakodtak elő az ország különböző részeiben elkövetett esinyeikkel. Az egyik elbeszélte, hogyan kerített kézre és kinezott meg egy indiánt, a ki megsértette őt, a másik hogy hogy őlt meg szerelemföltésből egy asszonyt, a harmadik pedig, hogy hogyan raboltak ki egy kocsin utazó társaságot s hogyan borították le őket kocsistól együtt egy szakadék széléről. Mind ezek a történetek azonban mint tej a brandy-hoz, olyanok voltak a don Smith-éhez képest, úgy, hogy végre is a sennor nem tudta már tovább hallgatni s úgy tetette magát, mintha a bortól eialudt volna.

— Mind az alatt az idő alatt, mig ezek történtek, ott ültem annál a kis asztalnál, melyen ebédemet feladták. Senki sem szolt hozzám, én sem beszéltem hát egy szót sem, de mindent hallottam és láttam, a mi történt. Nyugodtan, karjaimat összefonva ültem ott s figyelmesen hallgattam a gazságok sorozatát, miket ezek a nyomorultak honfirtársaimon elkövettek. Én az ő szemükben

nem voltam egyéb egy gyűlölt és megvetett faj egyik tagjánál, a kit csak azért engedtek társaságukba, hogy kirabolhassanak és legyilkolhassanak; de azért szivemben mégis megvettem és lenéztem őket és oly magasan felettük állónak tartottam magam, mint az égi csillagok. Elnézve őket, csak azon tűnődtem, meddig fogja még a jó Isten eltünni, hogy világát jelenlétükkel beszenyeyezzék.

Ugy látszik, gondolataim lerittak arczomról, mert don Smith hirtelen felkiáltott:

— Nézzétek csak barátim, ezt az indián bitangot, olyan büszke, mint egy pulykakas tavasszal. Arra a királyt ábrázoló alakra emlékeztet, a kit a romok közt láttunk, mikor a sennorára és társaságára vártunk. Emlékszel még a sennorára, José? még most is a fülemben van, hogyan jajveszékelt, — tette hozzá állatias röhögéssel. No te király, — szoltott meg, — jösz te és igyál.

— Gracias, sennor — felelé, — már eleget ittam.

— Gyujtsál hát rá egy szivarra, oh király!

— Gracias, sennor, ma éjjel már nem szivok többet.

(Folyt. köv.)

Menetrend.

Érvényes 1900. évi május hó 1-ső napjától.

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	416	1027	901	1236	710	1200*
P.-Ladányba érk.	503	1128	948	145	840	128
Nagyváradra „	639	148	—	342	—	342
Szeghalomra „	—	—	—	421	—	421
Budapestre „	940	545	150	810	—	602
Debreczenbe a fenti állomások felől érk.	1144	336	626	233	514	741

* Csak kedden közlekedik.

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	1217	356	256	522	758
Ér.-Mihályfalvára érk.	100	458	357	635	913
Nagy-Károlyba „	136	603	500	759	1040
Szatmárra „	220	708	611	917	1203
Királyházára „	315	827	733	136	—
Taraczközre „	433	1014	914	—	—
M.-Szigetre „	456	1050	950	—	—
N.-Bocskóra „	532	1203	1102	—	—
Kőrösmezőre „	730	340	145	—	—

Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	751	1012	355	1216	645
---	-----	------	-----	------	-----

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	822	401	658
Nyiregyházára érk.	939	518	816
Királytelekre „	1012	558	935
Szerencsre „	1121	702	1043
Kassára „	330	—	556
S.-A.-Ujhelyre „	439	814	—
Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	807	1207	753

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	835	431	—
Sáránra érk.	916	504	—
Nagy-Léta—Vértesre „	1043	618	—
Derecskére „	957	545	—
Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	718	313	—

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	442	421	—
Ohat-Kócsra érk.	734	659	—
Tisza-Füredre „	832	756	—
Füzes-Abonyba „	1024	—	—
Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	800	545	—

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	528	1120	406
Hajdu-Nánásra érk.	817	118	621
Büd-Szt.-Mihályra „	852	—	658
Tisza-Lökre „	917	—	729
Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	817	330	635

Az éjjeli idő este 6 órától reggeli 5.59 perczig a perczeket jelző számjegyeknek aláhuzásával van jelölve.

A vastagabb számjegyek gyorsvonatok érkezési és indulási idejét jelzik.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

7726.
1900.**Árverési hirdetmény.**

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező, a debreczeni I. sz. tjkvtbn 142. rend és 7354. helyrajzi szám alatt fölvevett s a Vay-féle ház után kiosztott 15 hold 1395 □ öl ondódi föld a f. 1900. év október hó 17. napján, d. e. 9 órakor a városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár 9100 korona, amelynek 10%-át kötelesek árverezők készpénzben, bánatpénzül, az árverelőbizottság elnökének kezéhez letenni.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1900. június 26-án tartott üléséből.

A városi tanács.265.
1900.**Pályázati hirdetmény.**

Debreczen sz. kir. város f. évi július havi közgyűlésén egy **polgári biztos állás** fog választás útján betölteni, a mely állás évi 1400 korona fizetés és 200 korona lakbérből álló javadalmazással van egybekötve.

Felhivatkak a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez **f. évi július hó 20-ik napjának délutáni 5 órájáig** annyival inkább benyujtsák, mert a későbbben érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1900. június hó 21.

Gr. Degenfeld József,
főispán.

**Haplók,
Főkönyvek,
Pénztárkönyvek,
Folyószámlakönyvek,
Lejárati könyvek,
Előjegyzési könyvek,
Bevásárlási könyvek**

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapírosból készítve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papírosból

legoalesőbb beszerzési forrása

a Csokonai-papirkereskedés

Kossuth-utca 13

Apró hirdetések felvé-
tetnek a kiadóhivatalban
Kossuth-utca 13.**APRÓ HIRDETÉSEK**Apró hirdetések felvé-
tetnek a kiadóhivatalban
Kossuth-utca 13.

E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szögig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több, Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

**Német
leány-internátus.**

Wüstenberg Zsófia, éjszakanémet tanítónő, dobsinai (Gömörm.) leány-internátusában alkalom nyílik a német és francia nyelv alapos megtanulására, továbbá zene, rajz és női kézimunkabani kiképzetésére. Nyilvánítt óhajra bővebb értesítés. 14.

Tanulóit felvétetik

egy jó családból való fiú Fekete Jakab uri divatüzletébe. 13

Takaréktűzhely

keveset használt, Kossuth-utca 13. sz. háznál, igen jutányos áron eladó.

Pincze,

mely üveges borok be-raktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Czipő, kalap

legjobb és legoalesőbb Révész Zsigmond uri divat-áruházában főtér, Raunkel-ház. 10.

Biciklit keresek

8 kor. havi részletfizetésre. Szücs G. Kandia-u. 13. sz.

**Tavaszi és nyári idény
1900.****Valódi brünni szövetek**

Egy szelvény 3.10 mtr. } frt 2.75, 3.70, 4.80 jó
hosszu, teljes uri ölt- } " 6.— és 6.90 jobb
tönnyt (kabát, nadrág, } " 7.75 finom
mellény) ad, ára csak } " 8.65 finomabb
" 10.— legfinomabb

Egy szelvényt fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltőszöveteket, turista-lodeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintahú szállításról biztosíték
A magánfelek előnyei: szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni tetemesek.

**CSEKŐ LAJOS
gőztégla és cserépgyára
Mező-Túron.**

Ajánlja: Nyers építkezéshez **főmtégláit** $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{2}{3}$ és $\frac{1}{4}$ nagyságban, továbbá $\frac{3}{4}$ nagyságban **keret**, valamint **talpat, kongó, kéménysarok** és **utánsajtolt tégláit**. — Továbbá szinte géppel gyártott **szilárd fali tégláit** és kitünő minőségű **fedélsorepeit**, a lehető mérsékelt árak mellett, a mezővárosi vaspályánál kocsiba rakva, vagy a gyárban átadva.

Kivánatra árjegyzékkel ingyen és bérmentve — mintákkal azonban bérmentlenül — szívesen szolgál.

Hirdetések után

július hó 1-től kezdve bélyegilletéket fizetni nem kell! Így minden egyes hirdetés

30 krral kevesebbe kerül

a hirdetőnek.

Hirdetéseket legoalesőbb árban vesz fel

a Debreczeni Ellenőr

kiadóhivatala.